

ABRA Software a.s.
Jeremiášova 1422/7b
155 00 Praha 13

IČ 25097563
DIČ: CZ25097563
Zaps. v OR u Městského soudu
v Praze, odd. B, vložka 4475

NÁROKY A ČERPÁNÍ DOVOLENÉ OD ROKU 2024

Aktualizováno 3. června 2025

OBSAH

1.	LEGISLATIVA.....	3
1.1	PODMÍNKY PRO NÁROK NA DOVOLENOU.....	3
1.2	PODMÍNKY PRO NÁROK U DOHOD (DPP, DPČ)	3
1.2.1	VZOREC VÝPOČTU.....	3
2.	ŘEŠENÍ V ABRA GEN OD 2024	4
2.1	NOVINKY VE VERZI 24.0	4
2.2	NOVINKY VE VERZI 24.1	5
2.3	CO NASTAVUJE UŽIVATEL?.....	6
2.4	DODATKOVÁ DOVOLENÁ.....	6
3.	NÁROK NA DOVOLENOU U DOHOD (DPP, DPČ)	6
3.1.1	POPIS POLOŽEK V AGENDĚ NÁROKY NA DOVOLENOU	7
3.1.2	ZAOKROUHLOVÁNÍ NÁROKU A ZŮSTATKU	9
4.	ZMĚNY U NÁROKU NA DOVOLENOU PRO HPP	9
5.	TISKOVÉ SESTAVY	10

1. LEGISLATIVA

Zákon č. 262/2006 Sb., [zákoník práce](#), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZP“) od 1. 1. 2021 rozeznává tyto druhy dovolené, jejichž nárok se stanoví v hodinách:

- dovolenou za kalendářní rok
- poměrnou část dovolené za kalendářní rok
- dodatkovou dovolenou.

[Novela zákoníku práce](#) přinesla od 1. 1. 2024 další zásah týkající se nároku na dovolenou – **nově nárok vzniká i u zaměstnanců na dohodu o pracích konaných mimo pracovní poměr** – dohodu o pracovní činnosti (DPČ) nebo dohodu o provedení práce (DPP).

1.1 PODMÍNKY PRO NÁROK NA DOVOLENOU

Zaměstnanci vzniká nárok na dovolenou za **kalendářní rok** za těchto podmínek:

- doba trvání pracovněprávního vztahu činí 52 týdnů (tj. 52×7 dnů)
- odpracování alespoň 52násobku stanovené nebo kratší pracovní doby.

Zaměstnanci vzniká nárok na **poměrnou** část dovolené za kalendářní rok za těchto podmínek:

- doba trvání pracovněprávního vztahu činí min. 4 týdny (tj. alespoň 28 dnů)
- odpracování alespoň 4násobku stanovené nebo kratší pracovní doby.

1.2 PODMÍNKY PRO NÁROK U DOHOD (DPP, DPČ)

Pro vznik nároku na dovolenou pro dohody se uplatní stejné podmínky jako pro pracovní poměry. Jedinou výjimkou je § 77, odst. 8, zákoníku práce: „U zaměstnance pracujícího na základě dohody o provedení práce nebo dohody o pracovní činnosti platí, že pro účely dovolené činí délka **týdenní pracovní doby 20 hodin týdně**.“

Tzn. tam, kde se počítá s násobky odpracované stanovené týdenní pracovní doby u dohod, je třeba počítat s 20 hod. týdně (např. 4násobek týdenní pracovní doby = 80 hodin).

1.2.1 VZOREC VÝPOČTU

Pro výpočet se používá následující vzorec:

(počet celých odpracovaných násobků týd. pracovní doby / 52) x týd. pracovní doba x stanovená výměra dovolené v týdnech u zaměstnavatele

Příklad:

Zaměstnanec na DPP odpracoval v roce 2024 u zaměstnavatele 185 hodin. U zaměstnavatele je stanovená výměra 4 týdny dovolené.

- počet celých násobků týd. pracovní doby (TPD): $185 / 20 = 9,25$ týdnů (tzn. 9 celých násobků)
- nárok na dovolenou: $(9 / 52) \times 20 \times 4 = 13,846$ (nárok se zaokrouhluje na celé hodiny nahoru = **14 hodin**)

POZOR

Systém ABRA Gen v průběhu roku počítá s nezaokrouhlenými násobky odpracovaných týdnů. Celé odpracované týdny (tedy zaokrouhlené) se pro výpočet nároku použijí v případě ukončení pracovněprávního vztahu nebo při ukončení kalendářního roku. Dokud není jasné přesné trvání pracovněprávního vztahu, odpracované doby a nepřítomnosti (a tedy počet násobků TPD), je nárok na dovolenou předpokládáný.

Jako u pracovních poměrů i u dohod se rozlišuje doba, která se **započítává jednak plně** pro nárok na dovolenou (např. odpracovaná doba vč. svátku, za který byla vyplacena náhrada, čerpaná dovolená, jiné důležité osobní překážky dle § 199, odst. 2).

Dále doba, která se započítává do **20násobku týdenní pracovní doby** (u dohod = 20 x 20 hodin), za podmínky, že mimo tuto dobu zaměstnanec odpracuje 12násobek týd. pracovní doby (u dohod = 12 x 20 hodin). Např. dočasná pracovní neschopnost, karanténa, neplacené volno.

Základní algoritmus výpočtu:

1. Trvání pracovního poměru

Pokud pracovní poměr trvá celý kalendářní rok, vzniká zaměstnanci nárok na plnou výměru dovolené. Pokud pracovní poměr netrvá celý rok, nárok na dovolenou se poměrně krátí za hodiny směny necelých týdnů.

2. Překročení nepřítomnosti delší než 20 týdenních úvazků

Pokud zaměstnanec v kalendářním roce zameškal více než 20 týdenních úvazků (např. kvůli nemoci, karanténě, rodičovské dovolené), doba nad tento limit se již nezapočítává jako výkon práce pro účely dovolené. To znamená, že pokud zameškal 25 týdnů, pouze 20 týdnů se započítá jako výkon práce a zbylých 5 týdnů se nezapočítá.

3. Neodpracování 12 týdenních úvazků

Aby se doba překážek v práci (např. nemoc, karanténa, rodičovská dovolená) započítávala jako výkon práce, musí zaměstnanec mimo dobu těchto překážek odpracovat alespoň 12 týdenních úvazků (tj. 12 týdnů plného pracovního úvazku). Pokud tuto podmínku nesplní, doba překážek se nezapočítává jako výkon práce a nárok na dovolenou se krátí.

4. Zameškané hodiny z důvodu neomluvené absence se odečtou z nároku na dovolenou

Pokud neomluvená absence dosáhne alespoň délky jedné celé pracovní směny, může zaměstnavatel krátit dovolenou o počet zameškaných hodin dané směny.

POZNÁMKA

Svátek místo směny, Čerpání dovolené a Mateřská se berou vždy jako odpracovaná doba.

POZNÁMKA

Pozor na první a poslední týden v roce, i když rok začíná nebo končí Út-Pá, pořád se to bere jako odpracovaný celý týdenní úvazek, pokračuje-li pracovní poměr z minulého roku a pokračuje do dalšího roku. Jinak by neplatilo, že rok má 52 týdnů.

2. ŘEŠENÍ V ABRA GEN OD 2024

Informace související s přechodem na nový systém výpočtu dovolené od 1. 1. 2021 byly publikovány v příručce [Dovolená 2021](#).

2.1 NOVINKY VE VERZI 24.0

Po přechodu minimálně na verzi 24.0 s příslušnými Service Packy, kde jsou změny implementovány, je vždy nutné znovu inicializovat mzdové období.

Do agendy **Pracovní kalendář** byl přidán nový skrytý kalendář SD, který je určen pro výpočet nároků na dovolenou u dohod. Inicializací se kalendář vygeneruje pro aktuální období.

Do agendy **Globální proměnné** přibýly nové položky určené pro výpočet nároků.

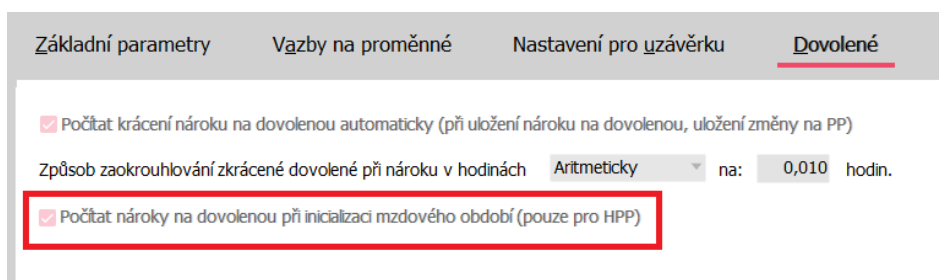
Do číselníku Druhy dovolených byla přidána nová položka **DPD – Dovolená pro dohody DPČ a DPP**.

Pro **dohody** byla **pozastavena** funkce Automatické proplácení zůstatku dovolené při ukončení pracovněprávního vztahu.

2.2 NOVINKY VE VERZI 24.1

V agendě **Nastavení parametrů mezd (záložka Dovolené)** jsou tyto změny:

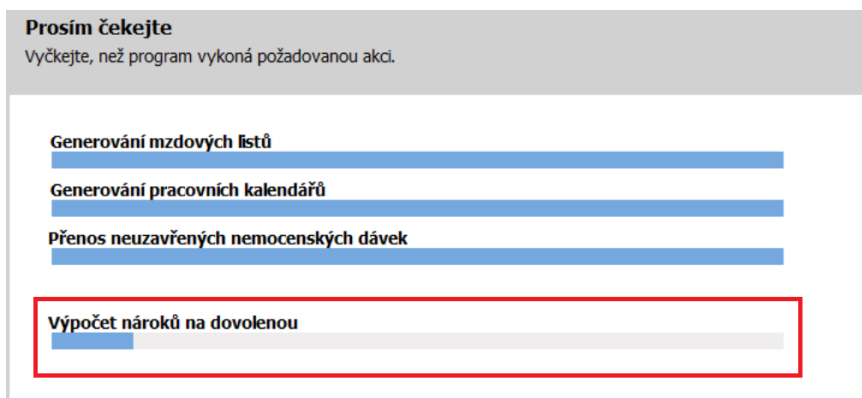
- byl vypnut a skryt parametr „Zaokrouhlovat celkový zůstatek dovolené...“
- doplněn nový parametr „**Počítat nároky na dovolenou při inicializaci mzdového období (pouze pro HPP)**“

POZOR

Parametr „**Počítat nároky na dovolenou při inicializaci mzdového období (pouze pro HPP)**“ je možné vypnout, pokud je inicializace mzdového období časově náročná (může nastat při velkém počtu aktivních pracovních poměrů HPP). Nároky na dovolenou stávajících i nových zaměstnanců se poté aktualizují až po výpočtu mzdového listu. Výjimkou je mzdové období LEDEN, kdy se výpočet Nároků a převod zůstatků provede vždy.

V agendě **Mzdová uzávěrka** se při inicializaci mzdového období zobrazí **průběh Výpočtu nároků na dovolenou**.

V agendě **Nároky na dovolenou** byl upraven formulář hlavičky nároku a zaokrouhlování položek (viz dále).

V definovatelném panelu **Mzdového listu dílčího** bylo upraveno zaokrouhlování zůstatku dovolené (viz dále).

Opět je pro **dohody aktivní** funkce **Automaticky proplácet dovolenou při ukončení PP** a řídí se nastavením v Globálních proměnných (společně pro HPP a dohody).

POZOR

Funkce **Automaticky proplácet dovolenou při ukončení PP** byla upravena, aby při **záporném** zůstatku dovolené **nedošlo** ke strhnutí „přečerpané“ dovolené (srážce ze mzdy). Uživatel bude upozorněn při výpočtu mzdového listu, aby zkontroloval zůstatek, a případnou srážku ze mzdy provedl ručně na mzdovém listu (záložka Náhrady – Propł. dovol.). nebo provedl korekci v agendě Nároky na dovolenou.

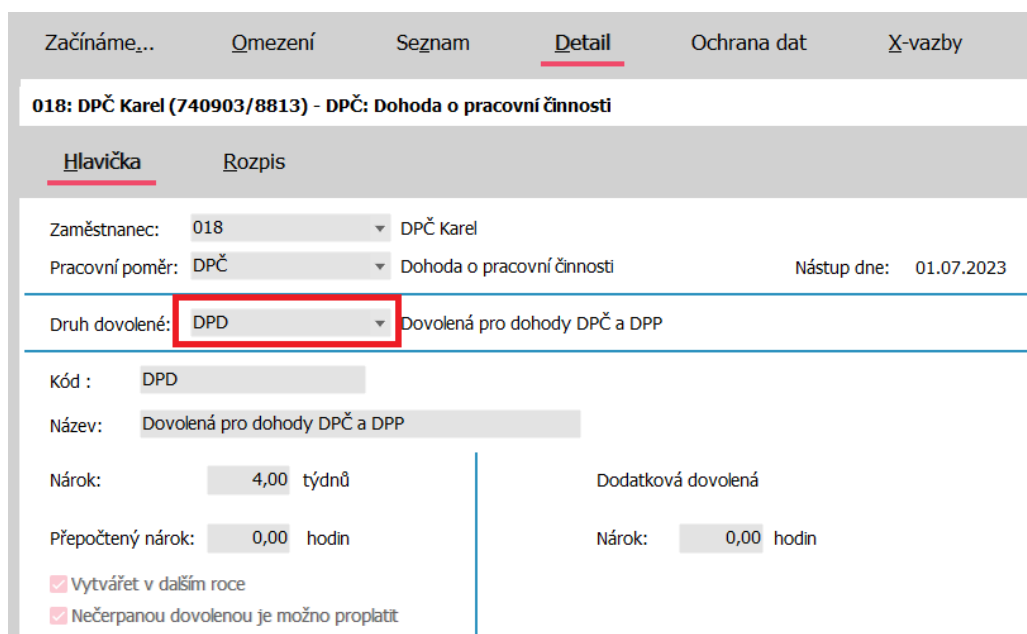
2.3 CO NASTAVUJE UŽIVATEL?

Uživatel nastavuje samotný nárok na dovolenou druhu **DPD (Dovolená pro dohody DPČ a DPP)** u zaměstnanců s následujícím druhem PP: DPP, DPČ, DPČM.

Zkontrolujte též v agendě Pracovní poměry, že k nastavenému druhu PP odpovídá příslušný druh činnosti:

- DPP a DPČM mají druh činnosti 5 - Zaměstnanci na nepravděpodobnou výpomoc
- DPČ má druh činnosti 3 nebo 6 – První nebo Druhá dohoda o pracovní činnosti.

Nárok na dovolenou lze nastavit v agendě Pracovní poměry (záložka Dovolené) nebo v agendě Nároky na dovolenou. Pokud zaměstnanec u firmy již pracoval na jiný pracovní poměr, je vhodnější zakládat nárok z agendy Pracovní poměry. Tím se zajistí, že nárok je spojen se správným pracovním poměrem.

POZOR

Pokud jste měli nastavený nárok na dovolenou (druh ZD) u zaměstnance na dohodu už v roce 2023, po inicializaci období 1/2024 se vytvořil nový nárok opět druhu ZD. V takovém případě pouze opravte druh dovolené na DPD (určený pro dohody). Případný přenesený zůstatek z roku 2023 zůstane zachován.

2.4 DODATKOVÁ DOVOLENÁ

Dodatkovou dovolenou je možné v systému ABRA Gen evidovat, čerpat a proplácet. Stanovení nároku a případné krácení určuje jako doposud uživatel.

3. NÁROK NA DOVOLENOU U DOHOD (DPP, DPČ)

U zaměstnanců v pracovním poměru (HPP) se při založení nároku na dovolenou stanoví pravděpodobný nárok na celou dobu trvání poměru (max. na kalendářní rok). Dohody nemusí mít nastavený pracovní kalendář a z povahy jejich využití se předpokládá větší míra nejistoty a nepravděpodobnosti. Proto se nárok vypočte vždy za aktuální mzdové období (kalendářní měsíc) na základě zadaných hodnot (odpracovaných hodin a nepřítomnosti) a spočteného mzdového listu. Hodnoty nároku postupně přibývají dle toho, jak se postupně vypočítávají mzdové listy v průběhu roku.

Hlavička po zadání nového nároku typu DPD před výpočtem mzdového listu

010: Dohodář Karel (681020/1299) - DPČ: Dohoda o pracovní činnosti

Hlavička	Rozpis
Pracovní poměr: DPČ	Dohoda o pracovní činnosti
Nástup dne: 06.03.2023	Ukončení dne:
Druh dovolené: DPD	Dovolená pro dohody DPČ a DPP
Kód: DPD	Název: Dovolená pro dohody DPČ a DPP
Nárok: 4,00 týdnů	Dodatková dovolená
Přepočtený nárok: 0,00 hodin	Nárok: 0,00 hodin
☒ Vytvářet v dalším roce	Kalendářní rok: 2024
☒ Nečerpanou dovolenou je možno proplatit	

Podmínkou pro výpočet aktuálního nároku na dovolenou je tedy provedení výpočtu dílčího mzdového listu zaměstnance.

3.1.1 POPIS POLOŽEK V AGENDĚ NÁROKY NA DOVOLENOU

Ve verzi 24.1 byl upraven formulář Hlavičky v agendě Nároky na dovolenou.

010: Dohodář Karel (681020/1299) - DPČ: Dohoda o pracovní činnosti

Hlavička	Rozpis
Zaměstnanec: 010	Dohodář Karel
Pracovní poměr: DPČ	Dohoda o pracovní činnosti
Nástup dne: 06.03.2023	Ukončení dne:
Druh dovolené: DPD	Dovolená pro dohody DPČ a DPP
Kód: DPD	Název: Dovolená pro dohody DPČ a DPP
Nárok: 4,00 týdnů	Dodatková dovolená
Přepočtený nárok: 13,54 hodin	Nárok: 20,00 hodin
☒ Vytvářet v dalším roce	Kalendářní rok: 2024
☒ Nečerpanou dovolenou je možno proplatit	

	Nárok celkem	Aktuální celkem
Dodatková dovolená	20,00	0,00
Stará dovolená	0,00	0,00
Základní dovolená	13,54	12,04
- oprava	0,00	
- krácení	0,00	
Předpokládaný nárok	13,54	
Předpokládaný nárok zaokrouhlený	14,00	
- oprava	0,00	
Celkem k čerpání	34,00	
Čerpáno celkem	21,50	
Zůstatek dovolené:	12,50	

Únor 2024	DPČ	Základ SP:	16 800 CZK
Hodinová mzda:	200 CZK	SP pojist. z-ec:	1 193 CZK
Časová mzda:	12 500 CZK	SP pojist. z-ec:	4 167 CZK
Přímie:	0 CZK	Důch.spoření:	0 CZK
Min.odm.celk.:	0 CZK	Základ ZP:	16 800 CZK
Hrubá mzda:	16 800 CZK	ZP pojist. z-ec:	756 CZK
Zůst.dovolené:	12,5 hod	ZP pojist. z-ec:	1 512 CZK
Cek. nepřítom.:	21,5 hod	Číslo ZP:	207

V Rozpisu nároku na dovolenou přibyl nový sloupec „Stav výpočtu“, který znázorňuje, zda již byl v příslušném mzdovém období spočítán mzdový list a nárok je tedy aktuální.

014: DPP2023 Karel (701119/7567) - DPP: Dohoda o provedení práce

Hlavička	Rozpis									
Mzd. období	Týdenní úvazek	Nárok na období (h)	ND/NEP krácení (h)	Neoml. absence (h)	Krácení celkem (h)	Nárok celkem (k čerpání)	Čerpáno	Zůstatek po čerpání	Stav výpočtu	
2024/01	20,00	0,000	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,000	Proběhl	
2024/02	0,00	0,000	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,000	Neproběhl	

PŘÍKLADY PRO OBDOBÍ 1/2024

1.

Zaměstnanec na DPČ od 2. 1. 2024 (nastavený kalendář pondělí – středa, 15 hodin týdně), odpracoval 70 hodin. Nárok za 1/2024 nevznikne.

2.

Zaměstnanec na DPP od 2. 1. 2024 (bez kalendáře), odpracoval 85 hodin (zadaných přímo v dílčím mzdovém listu). Nárok za 1/2024 vznikne v délce 7 hodin. V agendě Nároky na dovolenou uvidíte tyto údaje:

015: DPP2024 Milan (900307/9789) - DPP: Dohoda o provedení práce

Pracovní poměr:	DPP	Dohoda o provedení práce	Nástup dne:	02.01.2024	Ukončení dne:
Druh dovolené:	DPD	Dovolená pro dohody DPČ a DPP			
Kód:	DPD	Název:	Dovolená pro dohody DPČ a DPP		
Nárok:	4,00 týdnů	Dodatková dovolená	Kalendářní rok: 2024		
Přepočtený nárok:	6,54 hodin	Nárok:	0,00 hodin		
☒ Vytvářet v dalším roce ☒ Nečerpanou dovolenou je možno proplatit					
	Nárok celkem	Aktuální celkem			
Dodatková dovolená	0,00	0,00			
Stará dovolená	0,00	0,00			
Základní dovolená	6,54	6,54			
- oprava	0,00				
- krácení	0,00				
Předpokládaný nárok	6,54				
Předpokládaný nárok zaokrouhlený	7,00				
- oprava	0,00				
Celkem k čerpání	7,00				
Čerpáno celkem	0,00				
Zůstatek dovolené:	7,00				

015: DPP2024 Milan (900307/9789) - DPP: Dohoda o provedení práce

Hlavička	Rozpis									
Mzd. období	Týdenní úvazek	Nárok na období (h)	ND/NEP krácení (h)	Neoml. absence (h)	Krácení celkem (h)	Nárok celkem (k čerpání)	Čerpáno	Zůstatek po čerpání	Stav výpočtu	
2024/01	20,00	6,538	0,00	0,00	0,00	6,54	0,00	6,538	Proběhl	

3.1.2 ZAOKROUHLOVÁNÍ NÁROKU A ZŮSTATKU

Postup výpočtu nároku a zaokrouhlení je následující:

1. výpočet nároku za mzdové období (viz příklad výše)
 - a. výpočet odpracovaných násobků týd. pracovní doby (TPD) = odpracovaná doba (hod.) / 20 (TPD pro dohody)
 - i. $85 / 20 = 4,25$
 - b. nárok na dovolenou = (odpracované násobky / 52) * týd. pracovní doba * výměra dovolené v týdnech u zaměstnavatele
 - i. $(4,25 / 52) * 20 * 4 = \mathbf{6,538}$
2. předpokládaný **nárok** je zaokrouhlen na hodiny nahoru
 - a. $6,538 \rightarrow \mathbf{7 \text{ hodin}}$
3. dojde k čerpání dovolené v rozsahu 3,5 hodiny
4. zůstatek dovolené
 - a. $7 - 3,5 = \mathbf{3,5 \text{ hodiny}}$

POZOR

Z výše uvedeného příkladu vyplývá, že zaokrouhlení nároku se děje pouze pro nárok týkající se **aktuálního kalendářního roku na základě odpracované doby (příp. nepřítomností), stanoveného úvazku (u HPP) a doby trvání pracovníprávního vztahu**. Nároky z minulých let již zaokrouhlovat nelze. Stejně nelze zaokrouhlovat zůstatek, pokud se např. čerpá část směny.

4. ZMĚNY U NÁROKU NA DOVOLENOU PRO HPP

Zobrazované údaje v agendě Nároky na dovolenou se stejně upravily i pro druh pracovního poměru HPP.

008: Nováček Karel (600412/7723) - HPP: Hlavní PP			
Hlavička	Rozpis		
Zaměstnanec:	008	Nováček Karel	
Pracovní poměr:	HPP	Hlavní PP	Nástup dne: 10.03.2023 Ukončení dne:
Druh dovolené:	ZD	Základní dovolená	
Kód :	ZD	Název:	Základní dovolená
Nárok:	4,00 týdnů	Dodatková dovolená	Kalendářní rok: 2024
Přepočtený nárok:	160,00 hodin	Nárok:	0,00 hodin
☒ Vytvářet v dalším roce ☒ Nečerpanou dovolenou je možno proplatit			
	Nárok celkem	Aktuální celkem	
Dodatková dovolená	0,00	0,00	
Stará dovolená	114,00	78,50	
Základní dovolená	160,00	160,00	
- oprava	0,00		
- krácení	0,00		
Předpokládaný nárok	160,00		
Předpokládaný nárok zaokrouhlený	160,00		
- oprava	0,00		
Celkem k čerpání	274,00		
Čerpáno celkem	35,50		
Zůstatek dovolené:	238,50		

Únor 2024	HPP	Základ SP:	19 870CZK
Měsíční mzda:	20 000 CZK	SP pojist. z-ec:	1 411CZK
Časová mzda:	15 774 CZK	SP pojist. z-tel:	4 928CZK
Prémie:	0 CZK	Důch.spoření:	0CZK
Mim.odm.celk.:	0 CZK	Základ ZP:	19 870CZK
Hrubá mzda:	19 870 CZK	ZP pojist. z-ec:	895CZK
Zůst.dovolené:	238,5 hod	ZP pojist. z-tel:	1 788CZK
Celk. nepřitom.:	35,5 hod	Číslo ZP:	111

5. TISKOVÉ SESTAVY

Do tiskových sestav v agendě Nároky na dovolenou byla přidána nová sestava „Čerpání dovolené po měsících v roce aktivního mzdového období“.

Čerpání dovolené po měsících v roce aktivního mzdového období

Firma: Demoverze

Výběrové podmínky pro sestavení tisku

Vybrané záznamy: 1 záznam.															
Osoba / Měsíc (2024)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Čerpáno	Nárok	Zůstatek
Nováček Karel	0,00	35,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	35,50	274,00	238,50
Celkem za organizaci:	0,00	35,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	35,50	274,00	238,50

Dále byly upraveny popisky ve stávající tiskové sestavě „Podrobný přehled dovolených“.

Podrobný přehled dovolených

Firma: Demoverze

Výběrové podmínky pro sestavení tisku

Vybrané záznamy: 2 záznamů.									
Zaměstnanec	Pracovní poměr	Rok	Dovolená	Platí od do		Nárok celkem			
Dohodář Karel	DPC Dohoda o pracovní činnosti	2024	DPD	Dovolená pro dohody DP		K čerpání (z toho min. rok)			
				1.1.2024	31.12.2024	34 (+ 0)	[hod]		
				Období	Proplaceno	Čerpáno			
				2024/02		21,5			
				Celkem [hod]		21,5			
				Celkem zůstatek		12,5	[hod]		
Nováček Karel	HPP Hlavní PP	2024	ZD	Základní dovolená		K čerpání (z toho min. rok)			
				1.1.2024	31.12.2024	274 (+ 114)	[hod]		
				Období	Proplaceno	Čerpáno			
				2024/02		35,5			
				Celkem [hod]		35,5			
				Celkem zůstatek		238,5	[hod]		